

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oglasila plačuje se od četrstopenjske petite vrste po 6 kr., če se oglasilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvu je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovoli pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravištvu „Slov. Naroda“.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji, 30. aprila.

V seji 29. aprila imel je prvi besedo finančni minister Dunajevski. Običajno Dunajevski ne pobija le v takem govoru nepovoljne kritike in ne zagovarja le proračuna, — ampak on zagovarja tudi vladno politiko in označuje njeno stališče. Zato se njegovi budgetni govori od celega zbora pazljivo poslušajo. Minister omenja, da ni principijelno proti osobni dohodarini, kakor se mu očita, da pa so deloma pogajanje z Ogersko, deloma slabe gospodarske razmere zabranjevale stopiti s potrebnimi predlogi pred zbor. — Nekoliko znižanja cene soli ne bi koristilo konsumentom, ampak prodajalcem, državne dohodke bi pa znatno znižalo, — proti živinski soli je sedaj še Ogerska. — Minister ni prijatelj monopola na žganje, ker

lahko je obstoječe monopole spremeniti ali zboljšati, težko pa nove upeljati, kar se le s silo posreči. Sicer pa je načelno proti novim monopolom, ker ž njimi država preveč posega v privatno prislужevanje in tako pot pripravlja socijalizmu.

Zagovarja proračun, dokaže minister, da se že izza več let državni troški pokrivajo z lastnimi dohodki, — da državni dolgovi okoli 155 milijonov so nastali radi potrebnih investicij in vsled takih troškov, ki nastanejo jedenkrat za vselej, da pri določevanju deficita se v njegovi dobi jako previdno ravna, ker računski zaključki dokazujejo v njegovi dobi brez izjeme zmiraj za več milijonov manjši deficit, kakor je bil preliminar, — kar je bilo drugače v prejšnji dobi, ko je bil deficit zmiraj večji, kakor se je preliminar. — Prestopivši na politični del z velikim uspehom pobija postopanje opozicije, katera vedno govori o razpadu države in jednako, samo zato, ker so prišla druga načela v veljavo.

Tako jadikovanje prouzučuje napačno mišljenje doma in v inozemstvu in temu nasproti izraža živo obžalovanje. — Kakor vsako leto tudi letos poudarja, da se kabinet ne umakne, ker ga vzdržuje zaupanje vladarja in po volji tega vstraja kabinet v svojem ne ravno prijetnem položaju. — Nad strankami ministerstvo ni bilo nikdar, ker vsaka vlada mora imeti trdna tla pod nogami in to je večina. — v zraku ne more viseti. Sarkastično zavrača Plexerja, ki vladi očita, da ji za drugo ni, kakor da se vzdržuje in pravi, da od resnih mož bi se ji vendar ne smeli imputirati tako nizki motivi. — Konečno apeluje na večino, katere sestavljenje dobro pozna in katere deli ne morejo zahtevati, da bi se le po njihovih načelih vladalo, da vstraja na težavnem potu do zmage, katera se bode dosegla po vzajemni podpori po izreku, — violentia nemo imperia continuit diu, — moderata durant.

Za ministrom je govoril češki poslanec Tonner. Predmet mu je bila „staatsprache“ in izstop nemških poslancev iz češkega deželne zbora. Zavračal je posebno tudi Aussererja, kateri je svoj iz samih fraz obstoječi govor kronal s prismojeno frazo, da slovensko kmetsko ljudstvo ne ume slo-

venskega pismenega jezika. Tonner pravi, da se je pred 30 letmi ravno to očitalo češkemu jeziku, kar se danes slovenskemu.

Tomaščuk je zagovarjal svojo stranko, žide in novinstvo pred napadi Schönererja. To pa antise-mite vselej razjari, ker vidijo v Tomaščuku ruskega renegata, ne Nemca.

V seji 30. aprila govorila sta generalna govornika dr. Herbst in dr. Katrein (Tirolec) in generalni poročevalec Mattuš.

Kot jako pomenljivo iz Katreinovega govora se mi zdi potrebno navesti opravičenje jezikovne naredbe z dne 23. septembra 1886 za Pražko nadsodišče, ki velevala, da se imajo v čeških pravnih sodbah pri nadsodišču posvetovati, sklepati ter sestavljati češki in da ima v bodoče abus pre-vajanja nehati.

Katrein pravi, da on kot Tirolec mora svoje začudenje izreči, kako se je mogoče upirati tako naravni in pa pametni uredbi. Če temeljni zakon izreka za vsaki narod jednako jezikovno pravico, mora vendar biti mogoče pravico dobiti v tistem jeziku, v katerem se je zanjo prosilo, ne pa potom prestave. Govornik meni, da naredba je tako utemeljena in pravična, da celo ministerstvo vzeto iz leve, bi se jej ne moglo trajno upirati. Po govoru generalnega poročevalca in nekih „popravlkih“ se je generalna debata zaključila ter je zbornica jednoglasno izjavila prehod v specialno debato, ki prične v ponedeljek dne 2. maja.

Govor poslanca Fr. Šukljeja

v državnem zboru dne 27. aprila.

Visoka zbornica! Z dvojnega stališča se lahko poseže v to debato. Ali se poklada največja važnost meritorični razpravi državnega proračuna in se kritikuje gospodarski načrt, kakor se nam kaže v številkah budgeta, ali se pa stori tako, kakor je storil prvi govornik; pusti se državni proračun popolnem na strani ter se ga ima samo za nek vnanji povod, da se more govoriti o političnem položaju.

Dovolite mi, gospoda moja, da nekako skromno poskusim obe jako različni nalogi, budgetna kritika

LISTEK.

Mabel Vaughan.

(Roman. V angleškem spisala Marija S. Cummins, poslovenil J. P.-ski.)

(Dalje.)

Jednajsto poglavje.

„Kje pa si jo dobila?“ vprašal je Alik, ki je bil kot Mabel precej opazil, kako slabo se z drugimi rečmi v sobi sklada.

Prinesli so jo v bolnico, ko sem jaz tam bivala, da bi se ozdravila. Bila je mladega gospoda, in jedna gospa izmed predstojnic mi jo je bila prinesla pokazat. Obesila jo je pri zadnjem konci postelje ter jo ves teden tam pustila. Kar je zdravnik izrekel, da se nikdar ne ozdravim in da me lahko domov neso. Meni se je bila podoba kaj močno priljubila; pripovedovala mi je povesti ter mi delala družbo. Ker bi jo bila toli rada imela in ker bi nikdar ne ozdravela, dal mi je mlad gospod, mislim bil je sin one gospe, povedati, da jo lahko obdržim.

„Ali ni bil blag?“ vzkliknil je Alik, skrbno gledavši obličje uboge Roze, iz katere oči se je utrnilo nekaj solzá, ko se je minulosti spominjala.

„Kaj pripoveduje povest?“ vprašal je Murray Roza za rokav potegnivši. „Ali zna podoba govoriti?“

„Meni govori“, odvrnila je Roza smehljaje se s solzami v očeh. Povem ti lahko vse, kar mi pravi, a nekatere pripovedi so tako priproste, da se lahko vidijo; ali ti tega ne misliš?“

„O ne“ odgovoril je Murray z nezadovoljnim obrazom; Alik pa je podoba natančneje pregledoval.

„No, glej“, rekla je Roza, to je mladi božjepotnik, ki gre na božjo pot, in ti trije angelji ga spremljajo.“ Tu je Roza postala ter Mabel skrbno in nezaupno pogledala, kot bi jo bila hotela vprašati, ali naj povest nadaljuje. Mabel je odgovorila s tem, da je ustala, da bi podoba bolje videla ter je pazno poslušala popis podobe.

Roza je nadaljevala: „To je upanje“, kazavši na jednega angelja, ki je prek oblakov doli gledal. Jedno roko je imel stegneno in oči je upiral v svetlo mesto, ki je v daljavi zarjo lepega solčnega zahoda upodabljalo.

„Kaj pa ta pravi?“ vprašal je Murray.

„Oj, ta pravi: Bodi srčen, mladi božjepotnik!“

„Kako se pa ta kliče?“ vprašal Alik, kazavši drugega na desnici, čegar glava je bila nazaj nag-

nena, oči in roke pa so se v prisrčni molitvi v nebesa obračale.

„To je vera“, rekla je Roza, „pravi pa: Zapuj v Boga!“

„Ta pa je najlepši“, rekel je Murray s prstom kazaje na srednjo podobo, katere oči so bile pobešene, roka pa je v tla kazala, le obličje se jej je milega smehljanja najčistejše blagosrčnosti svetilo.

„Da, ta je najlepša“, rekla je Mabel, in tudi najboljša. To je usmiljenje ali pa ljubezen; kajti obe imeni ima.“

„Po takem jo imenujmo ljubezen, kaj ne?“ rekel je Alik.

„Da!“ rekla je Roza, „to je ljubezen.“

„Kaj pa pravi ljubezen“, nadaljeval je Alik.“

„Oh, kaj različne stvari!“ odgovorila je Roza.

„Pravi mu, pomaga naj vsakemu, kogar bode potom srečal, ter naj mu stori toliko dobrega, kolikor mu je mogoče, in naj bode potrpežljiv, prijazen in dober.“

„Ali je tudi tak? Ali tudi to dela?“

„Da, gotovo da.“

„Od kod pa to ti veš?“

„Kaj tega ne vidiš“, vprašala je Roza; vse to izraža podoba.“

Dečka sta je kaj pazno pogledala, isto je sto-

in politični razgovor zjediniti v jedno celoto, kolikor mi dopuščajo moje skromne moči.

Pa navstane zame pred vsem vprašanje, kako velik je pravo za pravo pravi primanjkljaj, kakor se da izvajati, če primerjamo dohodke in stroške?

Vladni proračun navaja ga s 16.299.455 gld. No, ta proračun so ovrgli poznejši dogodki in budgetni odsek je zračunil ves primanjkljaj za letošnje finančno leto na 27.081.572 gld. ozirajoč se na dopolnilne kredite, ki so se pozneje zahtevali in ustevisi 12 milijonov kredita za deželno brambo in črno vojsko.

Častita opozicija je pa mislila, da se mora ozirati vsaj na oni del izrednih potrebščin za vojsko, katere so se res porabile, in potem se je pokazalo kakih 40 milijonov primankljaja.

Včeraj smo pa slišali gospoda poslanca Mengerja, kako je dokazoval, da je vsega primankljaja okolu 70 milijonov.

Kar se mene tiče, priznati moram, da tej kontroverzi, če tudi se izračunjene številke močno razlikujejo, ne pripisujem nobenega pomena.

Glavna stvar je: krediti so dovoljeni in večinoma že porabljeni; skrbeti tedaj treba za pokritje, in iz tega pokazala se je za državo žalostna potreba, da mora apelovati na denarni trg, da pokrije precejšen primanjkljaj. Primanjkljaj ne bo nikakor znašal manj nego 47 milijonov, morda pa tudi čez 66 milijonov, ako prištejemo dopolnilne kredite za državne železnice, ki še niso dovoljeni.

Nu, gospoda moja, kdo bi pač ugovarjal, da je to brezuspešno prizadevanje avstrijske države, da bi ozdravila svoje finance, jako tragično? S tem, da so se napele vse moči, da so se nategnile skrajne sile davkoplačevalcev, se je bilo posrečilo o času, ki ni čas obilja, kakor je včeraj menil gospod Carneri, ampak v času močnega gospodarskega propadanja, ki je zadelo ne le našo državo, ampak vso Evropo, doseči vsekako nekatere finančne uspehe. Kar se zatemni politično obnebe in neugodni politični položaj prekriža vsa prizadevanja. Priznavam, da je skupni primanjkljaj, s katerim imamo letos računati vsekako večji, kakor je bil kateri koli primanjkljaj od 1880. leta sem. Jaz mislim, da sem opravičen na to opozorjati, da so ta premankljaj pred vsem prouzročile izredne potrebščine za vojsko. Od svote 66.680.572 gld. mogel bi tedaj odšteti pred vsem 12 milijonov za deželno brambo in črno vojsko in 36 milijonov za izredne potrebe vojske. Skliceval bi se lahko na to, da je te svote dovolila vsa zbornica z redko jednoglasnostjo, vse stranke so jih dovolile z ozirom na to, da se ohrani mir ter varuje veljava naše države kot velevlasti. Toda gospoda moja, nekaj me sili, da ostanem pri poslednjem momentu jedno trenotje. V včerajšnji debati sta dva gospoda predgovornika omenjala neko izjavo, katero je izrekel pri drugi priložnosti odličen govornik te strani zbornice, mnogoznano in in mnogorazpravljano izjavo Njega vzvišenosti princa Liechtensteina, katero jaz v nasprotju s častitim gospodom poslancem Hausnerjem, kar se mene tiče popolnem odobravam, in če hočete podpišem. Tej izjavi o avstrijski državi, da ima sredstva srednje države in stališče velevlasti, pridala je častiti gospod poslanec Bernske trgovske zbornice ob priložnosti bančne debate besedo, katere jaz ne morem molče

prezreti. Rekel je namreč: bilo je pri članu 1. — naslednje (čita):

„Če spoznavamo, če smo preverjeni, da imamo sredstva le srednje države, tedaj, gospoda moja, je jasna konsekvence in logična posledica! Jaz nimam poklica, izvajati te konsekvence v imenu kogar si bodi; za svojo osebo jo pa izvajam in pravim: Ako ima kaka država sredstva samo srednje države, je revna, uboga država, kakor je včeraj Njega prevzvišenost Avstrijo imenoval, potem, gospoda moja, po potrebi sledi iz tega, da mora ta država spoznati svoje stanje, da tedaj ne sme prejemati misiji ali postavljati se v take misije, katere jej nakladajo naloge veledržave, naloge, katerih ne more zmagovati.“

Gospoda moja, to se s suhimi besedami ne pravi družega, kakor zahtevati od Avstrije, da se prostovoljno odreče svoji veledržavni politiki, da se poniža v srednjo vlast, v vlast družega reda. No, gospoda moja, pač ni bilo treba še letošnjega proračuna, da nas o tem pouči, da militarizma nikjer bolj ne občutijo, nego baš v naši državi. Ali se pa moremo postaviti na stališče poslanca Newirtha, ali moremo faktično izvajati konsekvence, katere je on izvajal?

Gospoda moja! Kolikor jaz poznam zgodovino, je podrejenje držav bilo vselej združeno, z gospodarskim propadom. Pri nas je pa stvar še bistveno drugačna. Mi nemamo srečne otočne lege, ki bi omogočila našo državo braniti se z malimi sredstvi pred sovražniki, noben naravni jez ne varuje nas pred pohlepnostjo naših sosedov; mi smo v srci Evrope, in okrog nas so pohlepni, gospodstvaželjni narodi.

Da, gospoda moja, karkoli se začne premikati v globočinah življenja evropskih narodov, dotika se in pluska ob meje naše častitljive države in meče pene v mirne poljane. Ko bi nazore gospoda Newirtha naredili za načela ter politiko po njih uravnali, potem, gospoda moja, sem prepričan, da bi bila neizogibna posledica, da bi se naša država odrekla svojemu stališču kot velevlad, da bi se država zrušila, da bi propala; in zatagadelj sem preverjen, da bodo avstrijski narodi sicer s teškim srcem, pa vendar potrpežljivo in brez vsega obotavljanja vzeli na rame bremena, katera so te vsled nujnih potreb jim naložile v tem finančnem letu.

Če od skupnega primankljaja odštejem v okroglem znesku 48 mil. gold. izrednih potrebščin za vojsko in hkratu 3.600.000 gld. dopolnilnih kreditov za državne železnice, ki se tudi ne tičejo službe letošnjega leta, dobim vsoto 15.069.417 gld., katera je pravi primanjkljaj za sedanjost. In sedaj navstane drugo vprašanje, na katero si moram odgovoriti, koliko da znaša pravi gospodarski primanjkljaj? Jaz dobro vem, da se bode v tej visoki zbornici mnogo spodbijal pojem gospodarskega primanjkljaja, jaz pa mislim, da se ga vendar moram držati, in sicer iz dobrega uzroka. Ni le zvijača, izmišljena da bi se prebivalstvo slepilo o obsegu in visokosti pravega primanjkljaja. Sklicujem se lahko na znamenite avtoritete, ki so delale podobni razloček. Opomnim le, da na pr. mož, ki se je poslednji čas večkrat omenjal v tej visoki zbornici, Adolf Wagner, dela strog razloček mej blagajničnim in pravim deficitom in iz poslednjega izločuje vse pri-

vatno gospodarske naprave države, kakor domene, gozde, tovarne, železnice in stroške za opravo in novo oboroženje vojske. Navajal bi lahko še druge avtoritete, toda zadovoljiti se hočem z jednim samim in to smem tem gotoveje storiti, ker nazorom dotičnika, kakor se sme pričakovati, opozicija ne bode dosti ugovarjala, ker sam sedi v njenih vrstah in glasuje.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. maja.

Češki listi so jako nevoljni zaradi sklepa odseka gospodske zbornice o Schmerlingovem predlogu. „Politik“ obžaluje, da gospodska zbornica ni takoj v prvem branji prešla o omenjenem predlogu na dnevni red. Ker se je vsprejel Conradov predlog v odseku, bode to vlado močno oviralo v ekskutivi. Grof Taaffe hotel je polagoma uresničiti v ustavi zagotovljeno ravnopravnost in spraviti zatirane narode. Taaffejev sistem se bode zrušil, če se bodo vladi delale take ovire. Že to je nečuvstvo, da kaka stranka gospodske zbornice tako postopa proti vladi, še bolj se pa mora obsojati, da tako postopa stranka, katero je prav za prav še le grof Taaffe oživil. Grof Taaffe ustvaril je srednjo stranko, ki mu sedaj dela ovire. Klical je v gospodsko zbornico može, na katere že nikdo misli ni, zastopnike prejšnje birokratične dobe. Nekako bal se je pa pomnožiti člane gospodske zbornice z desničarji. Sedaj nakrat se pa srednja stranka upre vladi. Sedaj gre za čast vlade. Katera vlada bi si dala zapovedovati, da ne sme hoditi po dosedanjih potih, če tudi so zakonite. Taaffe bode mogel vse sile napeti, da bode Conradov predlog v plenumu zavržen. „Hlas Naroda“ se pa nadeja, da se bode Taaffe sedaj bolj oprl na desnico, ko mu je srednja stranka podpora odpovedala.

Vnanje države.

Srbsko ministerstvo je res dalo ostavko. Rešitev ministerske krize zadela je na velike težave. Piročanac in Kumić nista hotela prevzeti sestave ministerstva. Govori se, da se bode sestavilo koalicijsko ministerstvo iz naprednjakov in radikalcev.

Turčija se hitro oborožuje, prav kakor bi slutila, da se nekaj pripravlja na Balkanu, kar bi utegnulo njen obstanek spraviti v nevarnost. Pri neke francoski firmi je naročila 500 municijskih voz za pehoto. Z ravno isto firmo se pogaja, da bi preiskrbel 400.000 vojaških oblek za isto ceno, kako r jo plačuje sedaj turška vlada v Carigradu. Obleke bodo stale kakih 10 milijonov frankov.

Razmere v Albaniji niso najboljše. Nedavno so mohamedanci z groba miriditskega kneza Bib Dode odstranili križ. Oblastvo je takoj ukazalo, križ zopet postaviti, toda kristijanski Miriditje s tem še niso bili zadovoljni, ampak hoteli so se krvavo maščevati. pobili so 7 turških vojakov. Turčija se že boji kake ustaje. Zatagadelj je pomnožila vojake v Makedoniji. Turki pa tudi nič ne zaupajo Črnejgori, katera bi kake zmešnjave v Albaniji utegnla porabiti, da uredi z vojno mejo, katere mirnim potom v osmih letih urediti niso mogli. Skadarski paša povabil je glavarje raznih albauskih rodov k sebi in se pogajal z njimi, da bi ga podpirali, ko bi prišlo do kakih nemirov.

Rusko vojno ministerstvo je zaukazalo, da se takoj oborože ladje „Vojvoda Edinburški“, „Razbojnik“ in „Opričnik“, katere pojdejo v Tiho morje, da pomnože tamošnje rusko brodogradje. V avgustu bo Rusija imela v Tihem morji že dvanaest vojnihih ladij, dve se bodeta pa pozneje, vsekako pa še letos tja odposlali. Iz tega se vidi, da se hoče Rusija dobro

nila tudi Mabel, a nikdo izmed njih ni zasledil dokazov, ki so se Rozi toli očitni zdeli. Mabel je molčala, dečka pa sta svojo nevednost očitno priznala.

„Kaj ti tega ne vidiš?“ rekla je Roza z nekakim pomislekom. „Ali ne vidiš vseh cvetic, ki so za njim na poti pognale? Pot je temna in z dračjem in trnjem zarastena, da pred se le stopinjo daleč ne vidi. Pa glej, kjer se mali sledi njegovih nog poznajo, in videl bodeš, da je poleg nje cvetlice posejal. Nekatere so se prijele ter so vzrastle velike; tu je roža, ki je skoro do vrha tega visokega drevesa splezala. Kako prijetno bode vonjala naslednjemu potniku, ki isto pot pojde! To so njegove kreposti“, pristavila je Roza z novim pomislekom, nje poslušavci so pa natančno pregledovali predmete, katere jim je naštevala. „Bila je ljubezen, ki ga je spremljala ter mu pomagala cvetlice sejati. Ali ne vidite, da ima pletenico v roki? V tej pletenici so korenine in seme, in ljubezen mu pokazuje najugodnije kraje, kjer naj jih seje in sadi in kako naj njih rast pospešuje.“

„V roki ima palico“, rekel je Murray. „Zakaj pa mu je palica?“

Roza je pogledala Mabel ter se je smehljala

„To je palica vere“, rekla je. „Božjepotnik se naslanja nanjo, kadar je truden.“

„Kam pa gre?“ vprašal je Alik. „Ali je dolga pot?“

„Ne zelo dolga. Nekaterim ljudem se zdi celo zelo kratka. Potuje pa v mesto v daljavi. Kaj ne vidiš, kako svetloba njega zidove in stolpe obseva? To je večno mesto, Alik, — mesto našega Boga,“ pristavila je slovesno, suho ročico položivši na Alikovo ramo. „Mi vsi potujemo isto pot, kot ta božjepotnik, ter tudi moramo skušati cvetlice za seboj sejati.“

Nekaj kot inorek (alegorija) zmiraj močno upliva na otroke. Pravo povest popolnem razumejo, skrivnostni nje pomen pa le nejasno slutijo. Murray je zamogel le prvo razumeti, Alik pa si je že nekaj mislil, res da nejasno, a ta misel je vendar uplivala nanj po nauku, katerega je Rozina povest njegovej duši vsaj nekoliko odkrila. Mabel je bila kljubu dobrim načelom in vzvišenim namenom v verskih rečeh prav otrok; bila je svetosti vsa presinjena in polna spoštovanja pred priprostimi nauki prave kreposti in vsa prevzeta od vzvišene moči nebeške resnice. Tako je sama Roza nevedoma sejala

blago seme; in kdo bi vedel povedati, kedaj in kako to seme požene v večno življenje?

Ko je bila Roza nehala govoriti, molčala je nekaj časa mala družba. Potem se jelo Murrayu zdehati, kakor se navadno zdeha otrokom, če se prijetno kratkočasijo in kratkočasenje h kratu neha. „Ali pojdemo kmalu domov?“ vprašal je Mabel. „Jaz sem lačen.“

„Pst!“ rekla je Mabel na tihem, ki ni hotela z drugimi potrebami gostoljubne vdove nadlegovati. „Kmalu pojdemo; tako pozno je že, da se Donald kmalu lahko povrne.“ Potem pa je premišljevala, kako bi najlože povrnila izkazano jej prijateljstvo, ter je sklenila nekaj blaga od udove kupiti. Težavno je bilo, izbrati si takih stvari, ki bi se vsaj nekoliko njej prilagale, kajti blago gospe Hopove je bilo pripravljeno le skromnim nje sosedom in sosedam. A s pomočjo otrok je kmalu izdala ves denar, ki ga je v mošnjici imela; Murray je bil ravno v naročje vzel krasno, a toli dolgo zanemarjeno papigo, kar se duri nenadoma odpro in Lidija ustopi z razgretim in razburjenim obrazom.

(Dalje prih.)

pripraviti, ko bi njeni sovražniki nahujali Kitajce, da bi začeli vojno. — Razna poročila zagotavljajo, da bode v kratkem odstopil Giers. Ignacij bode najbrž imenovan ministrom vnanjih zadev.

Da Francozi goje velike simpatije za Rusijo, to se je že pokazalo pri raznih prilikah. Nedavno je nek ruski polkovnik izrazil željo proti polkovniku sedmega dragonskega polka Brieyu, da bi rad incognito se udeležil vaj njegovega polka. Njegovej želji se je ustreglo. Hitro so pa častniki spoznali ruskega polkovnika in ko je godba zaigrala rusko himno, so se vsi odkrili. Ruski polkovnik se je zahvalil s solzami v očeh za simpatije, katere goje Francozi za Rusijo.

Schnaebelova afeta je tedaj poravnana. Nemčija in Francija sta se baje tako sporazumeli, da se prestavita nemški komisar Gautsch in francoski komisar Schnaebeler kam drugam. Schnaebeler je nekda za nekaj časa dobil dopust in govori se, da bode morda kmalu upokojen, kar se ve da je najbolj želja Nemcev.

V Atenah obsodili so tri grške častnike, kapitana Oresta Pinio in Petra Lafoza, ter poročnika Papacarambo k smrti zaradi veleizdaje.

Kakor mislijo ruski listi izjava angleškega državnega podtajnika Fergussona o govoru angleškega generalnega konzula v Plovdivu ne more zadovoljiti Rusije. „Novoje Vremja“ misli, ko bi se Nemčiji kaj takega prigodilo, bi zahtevala, da se odstavi konzul že zategadelj, ker je regentom dal banket.

Domače stvari.

— (Vodnikov spomenik.) Odbor za Vodnikov spomenik, v katerem so zastopani Ljubljanski mestni odbor, „Slovenska Matica“ in „Pisateljsko društvo“, se je konstituiral. Predsednik je dr. J. Vošnjak, njegov namestnik dr. Jarnej Zupanec, zapisnikar profesor Anton Raič, denarničar dr. A. Mošć. Odbor je sklenil, da se spomenik postavi v Ljubljani na javnem trgu. Potem si je odbor ogledal osnutek spomenika, ki ga je po naročilu odborov izdelal naš rojak, akademik Gangl na Dunaji. Spomenik bil bi do 5 m. visok, Vodnikov bronast kip 2-1 m. visok, podstava od marmorja. Osnutek predstavlja Vodnika v duhovenski obleki, v talaru s plaščem okoli pleč, z levo roko je naslonjen na marmorni steber, preko desne roke visi spodnji del plašča. Glava je malo na stran obrnena, jako karakteristična, idealizovana. Osnutek kaže, da ga je izdelal nadarjen umetnik, v svoji stroki že dobro izurjen, zavzet za predmet. Odbor je torej sklenil, da se izroči izdelavanje kipa gosp. Gangl-u, ki ga bode izvršil v poldrugem ali najdalje v dveh letih. Po predloženem proračunu bi znašali vsi stroški za model, za bronasti kip, cizelovanje, za podstavo in postavljanje do 8000 gld. Ker je denarja v ta namen nabranega 5500 gld., bode se primankljaj pokrili z nabiranjem prostovoljnih darov ter bode odbor v prvi vrsti prosil Ljubljanski mestni odbor, potem deželni zbor in kranjsko hranilnico za primerne doneske. Ako pojde vse po volji, stal bode v dveh letih dostojen spomenik začetniku slovenskega pesništva, Ljubljani v kras, hvaležnemu narodu v čast.

— (Slavnostni spis.) Za petindvajsetletnico slovenskega pevskega društva na Dunaji spisal je nje duhoviti in neutrudljivi tajnik, vseučiliščni docent med dr. Jos. Drozda, zgodovino društva pridodavši imenik vseh predsednikov, odbornikov in članov in mnogo statističnih podatkov. — V slavo 25 letnice imenovanega pevskega društva priredilo je češko gledališko in zabavno društvo „Pokrok“ izvanredno predstavo dne 1. maja v Hôtelu Zillinger (IV. Bez. Wiedener Hauptstrasse.)

— (Slovensko gledališče.) Sobotna, zares zadnja predstava, prinesla nam je novost. Görlitzovo veseloi gro, rectius burko „Popolna žena.“ Igra ima deloma živahen dialog in dobre prizore, kolikor pa jej nedostaja notranje vrednosti, nadomestili so gg. Borštink, Danilo, gospici Zvonarjeva in Gostičeva s svojo vrlo igro. Kot druga igra predstavljala se je opereta „Pijerrot in Vijoleta“, v kateri sta gospa Gerbičeva in gospodična Daneševa zopet izvrstno peli in igrali in si stekli burno priznanje vsega, žal, da le jako pičlega občinstva. — Gospoda Slavko (Alkofriba) in Šturm ml. (polikinel) sta svoji ulogi tudi prav dobro rešila, in skupni efekt bil je izbořen, zato se nadajamo, da se bode ta opereta v prihodnji sezoni še ponavljala.

— (Trnskega petdesetletnica.) V zadnji številki priobčeni telegram hrvatskemu pesniku Ivanu vitezu Trnskemu podpisale so poleg gospe Murnikove, še sledeče dame: Marija Bleiweisova pl. Trsteniška, Marija Grassellijeva, Milica Hribar-

jeva, Franjica Košeninova, Pavla Martinjakova, Marjeta Petričičeva, Lucija Pirčeva, Franja Ravnikarjeva, Rozika Rohrmanova, Uršula Souvanova, Minka Vošnjakova.

— (Iz Višnjegore) se nam piše v 30. dan aprila: Danes Vam javljam v istini veselo novost, da se bode tudi pri nas ustanovilo „bralno društvo“ oziroma čitalnica, ako bode dovolj udov pristopilo. Lep korak v povzdigo narodne zavesti v Višnjigori, lep napredek! Dotična pravila doposlala so se danes visoki c. kr. vladi v potrdilo. Osnovni odbor se stavljen iz gospodov P. Gilly st., c. kr. poštar in posestnik kot prvosednik, J. Janofsky, učitelj in potrjeni učitelj telovadbe za c. kr. srednje šole kot blagajnik in O. Gilly ml., poštni in brzojavni odpravnik, kot tajnik, pa jamči, da bode društvo dobilo tudi trdno narodno podstavo in da bode čilo napredovalo. Gotovo je, da bode tudi to podjetje imelo nasprotnikov, kakor je to v obče že navada, a odbor sme mirne krvi vsem takim na uho zašepetati: „Leo non capit muscas!“ Imeli bomo torej pri nas dve društvi, ker tudi požarna bramba vrlo napreduje in ima mej svojimi društveniki skoro vse občane, a še večje nade smemo gojiti sedaj, ko se bodeta obe društvi vzajemno podpirali. Dal Bog, da bi se nam tudi bližnji kraji pridružili in da bi se tudi skoro osnovalo društvo pevcev Višnjegorskih, Zatiških in Šentvidskih. Dopisnik obrnil se je že pismeno v tej zadevi do nekega gospoda v Zatičini, a odgovora še pričakuje! Milovanja vredno bi bilo, ko bi se v poštev jemale vsake malenkosti, kjer gre za narodni splošni napredek in za čast posamičnih krajev! Nikar ne zaostajajmo za drugimi kraji in dajmo osebnostim slovo. Bog, jedinstvo in jeklena volja, ali vsaj sama volja! —y—

— (Slovenska Čitalnica v Solkanu) bo v nedeljo dne 8. maja t. l. slovensko praznovala dvajsetletnico svojega obstoja. Spored: Ob 1^{1/2} uri popoldne vsprejem Tržaških Slovencev pri Svetogorskih stebrih. Ob 2. uri obed. — Ob 4^{1/2} uri veselica v Mozetičevih prostorih. — 1. Predsednikov pozdrav. — 2. „Solčanska“, poje moški zbor. — 3. Slavnostni govor. — 4. Podaritev spominskih trakov Solčanski zastavi od l. 1848. — 5. „Bratje v kolo“, poje moški zbor. — 6. „Pravo domoljubje“, dvogovor. — 7. Što čutiš“, poje Skedenjski zbor. — 8. Pozdrav Tržaške Slovenke. — 9. „Siroti“, poje Tržaški mešani zbor. — 10. „Jadransko morje“, poje skupni zbor. — 11. Srečanje treh dobrih: 1. dobitnik žepna ura; 2. ogrinjača; 3. svilnati dežnik. — Po odhodu Tržaških gostov — ob 8^{1/2} zvečer — prosta zabava. — Pri veselici bo svirala vojaška godba. — Ustopnina k veselici za društvenike 10 kr.; za nedruštvenike 30 kr.; sedeži 10 kr. K obilni udeležbi prealjudno vabi odbor.

— (Razglas) obligacij kranjske zemljišne odveze, ki so bile 30. aprila l. 1887. izsrečkane v povračilo s 5% premijami. A per 50 gld. št. 4, 183, 332 in 501. a per 100 gld. št. 266, 355, 375, 427, 568, 589, 663, 667, 671, 908, 992, 1249, 1302, 1389, 1466, 1522, 1523, 1636, 1767, 1784, 2018, 2028, 2155, 2230, 2315, 2333, 2731, 2923, 2984, 2994, 3000, 3003, 3015, 3076, 3111, 3206. a per 500 gld. 119, 182, 575, 645. a per 1000 gl. št. 38, 121, 165, 264, 268, 282, 490, 558, 628, 680, 710, 727, 841, 1037, 1268, 1405, 1411, 1419, 1429, 1567, 2248, 2611, 2612, 2766, 2771, 2867, 2872, 2955. a per 5000 gld. št. 120, 327, 347, 353, 669. Litt. A. št. 72 per 720 gld., št. 109 per 100 gld. št. 132 per 3450 gld., št. 148 per 7790 gld. št. 425 per 160 gld., št. 439 per 1300 gld., št. 464 per 190 gld., št. 471 per 130 gld., št. 530 per 410 gld., št. 579 per 5330 gld., št. 631 per 620 gld. št. 647 per 180 gld., št. 670 per 1140 gld., št. 743 per 470 gld., št. 763 per 60 gld., št. 768 per 80 gld., št. 770 per 2470 gld., št. 782 per 100 gld., št. 784 per 380 gld., št. 796 per 190 gld., št. 847 per 1300 gld., št. 926 per 2440 gld., št. 935 per 130 gld., št. 972 per 650 gld., št. 982 per 170 gld., št. 1024 per 360 gld., št. 1043 per 2340 gld., št. 1145 per 180 gld., št. 1158 per 850 gld., št. 1160 per 100 gld., št. 1187 per 50 gld., št. 1204 per 3670 gld., št. 1233 per 2000 gld., št. 1264 per 500 gld., št. 1332 per 100 gld., št. 1341 per 1620 gld., št. 1348 per 1590 gld., št. 1369 per 3280 gld., št. 1376 per 640 gld., št. 1430 per 250 gld., št. 1434 per 50 gld., št. 1500 per 100 gld., št. 1504 per 450 gld., št. 1559 per 200 gld., št. 1610 per 1370 gld., št. 1688 per 50 gld., št. 1700 per 250 gld., št. 1751 per 500 gld., št. 1766 per 100 gld., št. 1776 per 2300 gld.,

št. 1780 per 1550 gld., št. 1795 per 300 gld., št. 1808 per 8900 gld., št. 1831 per 100 gld., št. 1839 per 50 gld. in izsrečkane obligacija litt. A. št. 773 z 124.930 gld. v delnem znesku 57.440 gld. Omenjene obligacije se bodo v izsrečkanih kapitalih v av. v. po šestih mesecih od dneva srečanja po predpisu postavnih pravil v gotovem denarji pri kranjski deželni blagajnici v Ljubljani plačevale, katera bo tudi za neizsrečkani znesek 67.490 gld. litt. A. obligacije št. 773 z 124.930 gld. novo obligacijo izdala. Zadnje tri mesece pred zapadnim obrokom zamenjuje (skontira) deželna blagajnica v Ljubljani izsrečkane obligacije, kakor vse kupone kranjske zemljišne odveze proti 4% nem na tančno po dnevih zračunjenem odbitku na korist zaklada kranjske zemljišne odveze. Razen omenjenega se še to naznanja, da se lastniki sledečih že poprej izsrečkanih obligacij še neso oglasili za plačilo: s kuponom a 100 gld. št. 137, 450, 624, 1104, 1192, 1217, 1419, 1482, 1729, 1757, 1799, 1955, 1956, 1958, 1997, 2131, 2147, 2271, 2445, 2626, 2629, 2703, 2778, 2936, 3095, 3202, 3203, 3204, 3227. s kuponom a 500 gld. št. 167, 475, 655, 771, 796, 806, 819; s kuponom a 1000 gld. št. 215, 245, 630, 757, 768, 789, 1264, 2067, 2305, 2576, 2662, 2757, 2939; s kuponom a 5000 gld. št. 667. Litt. A. št. 1356 z 200 gld. Ker po nastopu za izplačanje izsrečkanih obligacij odločenega časa pravica na plačevanje obresti odpade, torej se lastniki navedenih obligacij opominjajo, naj se oglašijo za izplačanje kapitalnih zneskov, ter se bodo obresti, ako bi jih privilegirana c. kr. avstrijska narodna banka na kupone iz dobe po nastopu za izplačanje kapitala odločenega časa izplačala, pri izplačanju kapitalnega zneska obligacij odtegnili.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Moskva 2. maja. Katkov včeraj v Peterburg odpotoval.

Pariz 2. maja. „Justice“ javlja, da je vlada na nemške vlade izjavo, priobčeno v „Norddeutsche Allgemeine“ včeraj odgovorila s kratko noto, v kateri so izrečeni francoske vlade pridržki.

Sofija 2. maja. Govori se, da se bode sebranje v kratkem sklicalo.

Atene 2. maja. Ponočni telegrami s Krete javljajo, da je položaj kritičen. Mešana, iz dostojanstvenikov sestavljena komisija potuje po deželi in si zaman prizadeva, pomiriti duhove. Telegraf na več straneh pretrgan. Tukaj velika razburjenost.

Benetke 1. maja. Danes se je razkril Viktorja Emanuela spomenik v prisotnosti kralja in kraljice in nebrojne množice.

Atene 1. maja. Vsled krvavih izgrediv mej kristijani in muhamedovci vrnili so se vsi odsotni tuji konzuli v Kanejo.

Atene 1. maja. Telegrami s Krete javljajo, da se je prebivalstvo pomirilo.

Massaua 1. maja. Za vso obal okolu Massaua proglašena je blokada.

Izkaz o dohodkih družbe sv. Cirila in Metoda.

Meseca marca in aprila t. l. so uplačali:

Bledska podružnica	48 gld.	— kr.
Tržaška ženska	221	18
Postojnska	9	69
Krška	50	—
Konjiška	24	68
Beljaška	240	—
Slovenjegraška	106	73
Ribniška	90	—
Novomeška	65	65
Č. gosp. Ivan Vrhovnik, kaplan v Dobu	100	—
Č. gosp. dr. A. Primožič, profesor v Iglavi	10	—
Volilo gosp. Šabeca v Dutovljah	100	—

Slavne podružnice prosim, da naj pobirajo doneske za tekoče leto ter jih pošiljajo glavni družbi. Ljubljana, 29. aprila 1887.

Dr. Jos. Vošnjak.
blagajnik.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (192—24)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Meteorologično poročilo.

Day	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
30. aprila	7. zjutraj	738.45 mm.	12.2° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	737.06 mm.	22.0° C	z. zah.	d. jas.	
	9. zvečer	736.88 mm.	14.8° C	sl. jz.	d. jas.	
1. maja	7. zjutraj	736.84 mm.	17.4° C	sl. zah.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	735.56 mm.	22.6° C	sl. zah.	jas.	
	9. zvečer	735.58 mm.	14.8° C	sl. zah.	jas.	

Srednja temperatura 16.3° in 18.3°, za 5.2° in 7.0° nad normalom.

Dunajska borza

dne 2. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	81.50	81.60
Srebrna renta	82.50	82.55
Zlata renta	112.00	112.10
5% marna renta	97.70	97.75
Akcijske narodne banke	875.00	875.00
Kreditne akcije	282.00	281.70
London	126.85	126.80
Srebro	10.03 1/2	10.04
Napol.	5.98	5.98
C. kr. cekini	62.25	62.27 1/2
Nemške marke	250 gld.	127 gld. 50 kr.
4% državne srečke iz l. 1854	100	165
Državne srečke iz l. 1864	101	45
Ogerska zlata renta 4%	88	30
Ogerska papirna renta 5%	105	50
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	100 gld.	116
Dunavska reg. srečke 5%	125	75
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	100	60
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100 gld.	180
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice		25
Kreditne srečke		

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja, koje so nam povodom prerane izgube ljubljenskega, nepozabljivega sina, oziroma brata, gospoda

KAROLA NIČMANA,

skazali sorodniki in znanci, kakor tudi za krasne vence in premnogo udeležitev pri pogrebu izrekajo najsrčnejšo zahvalo

(321) žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze blagega sočutja ob bolezni in smrti gospoda

HENRIKA UMBERGERJA,

za mnoge darovane vence, posebno pa za gniljivo petje go čitalniških pevcev izrekamo najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 2. maja 1887.

(322) Žalujoči ostali.

M. NEUMANN

v Ljubljani, Slonove ulice,

priporoča svojo veliko zalogo (207—8)

Nouveautés

dežnih plaščev za dame in dekleta, mantel-lets in Jaquets po nizkej ceni.

BRATA EBERL

prodajata najboljše in najcenejše

oljnate barve, lake in firneže

lastnega izdelka, na debelo in drobno, nadalje

prstene in kemične barve in čopiče ter vse v

njihino stroko spadajoče blago. (87—62)

LJUBLJANA. Za frančiškansko cerkvijo, v hiši gospoda J. Vilhar-ja hiš. šte. 4. **LJUBLJANA.**

V 1. dan maja

otvorila se je 30° R. gorka

MINERALNA KOPELJ TOPLICE

na Dolenjskem.

V zdravilnem kraju je poštna in brzajavna postaja. — Od železniške postaje Ljubljana pripelje se v Toplice v 6 urah in od Vidma-Krškega pa v 5 urah.

Razen skupnih kopelj so 3 kabine za potilno zdravljenje pripravljeni.

(308—3)

KULOVIC, kopeljni zdravnik in najemnik.

Št. 6869.

(274—3)

Razglas.

V smislu §. 66 prov. obč. reda za Ljubljansko mesto se naznanja, da so računski zaključki mestne blagajnice in vseh zakladov, s katerimi upravlja mestna občina, za 1886. leto

od 20. aprila do 4. maja letos v magistratnem ekspeditu razpoloženi za javno pregledovanje in da lahko vsak svoje opazke v zapisnik vsprejeti dá.

Mestni magistrat Ljubljanski,
dne 18. aprila 1887.

Deklica,

še ne stara dvajset let, vjena v trgovini in v vseh ženskih ročnih in domačih delih,

želi ustopiti v primerno službo.

Kdor želi natančneje izvedeti, naj vpraša z naslovom: K. K. poste restante št. Vid nad Vipavo. (286—4)

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Knez Serebrjanč.

Roman. Pisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — M. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Zobozdravnika Paichel-a

ustni in zobni preparati.

(Ustnovodna esenca in zobni prašek.)

Izvrstna sredstva za čiščenje in ohranjenje zob, zabranijo, da se ne dela zobni kamen, osvežijo usta in odpravijo smrdečo sapo.

Posebno utrjujejo otle zobe, ustavljajo krvavenje dlesna, zabranjujejo trohnenje zob in če se stalno rabijo, odpravijo vsake zobne bolečine. Cena steklenici zobovodne esence 1 gl., škatelci zobnega praška 60 kr. (288—8)

Dobiva se v ordinacijskem prostoru pri Hradskega mostu v Köhlerjevi hiši I. nadstropje, pri lekarji Svobodi in trgovci Karinger-ji.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Vsled upeljave splošne brambene dolžnosti po zakonu o črnej vojski, prenaredila je banka „SLAVIJA“ dosedanje vojne zavarovalne pogoje pristopnejše in ugodnejše svojim p. n. gospodom členom in sploh vsakemu, kdor se zavaruje ob enem za slučaj svoje smrti.

Vojna priklada, ki se zmanjšuje od leta do leta, razdeljena je na 3 razrede in znaša na leto pri največji nevarnosti

I. razreda gld. 6.—
II. razreda gld. 4.50.
III. razreda gld. 3.—

od vsacega tisoča zavarovanega kapitala.

Za p. n. gg. člene, ki želé biti zavarovani

tudi za slučaj smrti v vojski,

podaljšuje se obrok za prijave, katere vsprejema podpisano ravnateljstvo v Pragi in glavni zastop v Ljubljani, do 31. maja 1887.

Pogoje o vojnem zavarovanju na zahtevanje vsakemu pošlje in potrebna pojasnila radovoljno dá

glavni zastop v Ljubljani

ali

glavno ravnateljstvo

„SLAVIJE“,

vzajemno zavarovalne banke v Pragi.

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“.

Selitev.

Dr. JULIJ SCHUSTER

usoja si p. n. občinstvu naznanjati, da od sedaj biva

na Kongresnem trgu št. 3, Cetinovičeva hiša,

in ordinuje od 2. do 4. ure popoldne. (311—2)

M. NEUMANN,

v Ljubljani, Slonove ulice,

priporoča svojo veliko zalogo

narejene obleke za gospode, dečke in otroke

v velikej izbi po nizkej ceni. (206—8)

Pomladanski ogrtač . . . gld. 10 | Obleka za dečke . . . gld. 8
Pomladanska obleka . . . 12 | Ogrtač „ „ . . . 8
Pomladanski menčikov . . . 15 | Menčikov „ „ . . . 10

Otročje oblačilce gld. 4.

Obleka po meri izdeluje se iz finega modnega blaga po najnovejši faconi, ceno in hitro.